

Min avisrute.

Jeg overtog ruten efter min skolekammerat Jørgen Peter Petersen.

Folk som abonnerede på en avis, fik jo ikke udbragt denne om søndagen, men havde mulighed for selv at hente den på stationen (Allested St.) Det foregik på den måde at man fik et rødt aviskort som man kunne aflevere søndag morgen mod at modtage sin søndagsavis. Aviskortet blev så udbragt til abonnenterne ved den daglige postgang. Brugte man ikke sit kort fik man avisen postomdelt om mandagen sammen med dagens avis.

Udleveringen foregik i stationens venteværelse, som lå i gavlen af bygningen.

Udenfor hang naturligvis en stor rød postkasse. Inde i lokalet kom man så frem til billetsalget i højre side, kontordør ved siden af og til venstre en stor rejsegods ind- og udlevering med lav skranke. Rundt langs væggene var bænke. På et stort skab ud mod perronen hang en koloreret planche med et billede af en coloradobille. Hvis man observerede en sådan i kartoffelmarken, skulle det anmeldes.

Jeg mener vi selv talte aviserne op, hvis en abonnent på ruten ønskede avisen bragt om søndagen fik jeg deres aviskort. Ruten startede ved sogneskillet mellem Vejle og Allested. Der var et hus på højre hånd, der hed "Skelhøj". Første sted var et hus på venstre "Mona", her boede fru Kirks søster. Der var jo ingen gadenavne den gang. Efter vandværket kom slagter Gunnar Rasmussen og så hen til Martinus Sørensen, mejeriudsalget. Så tilbage og hen ad Kirkevej. Murermester Lomborg, skaffer og bødker Jørgensen (Mary var kokekone), telefoncentralen hvor Gunnar Pedersen var kørelærer medens hans kone passede centralen, (indenbys, udenbys og rigstelefonen). VVS- smeden skulle ikke have avis, men brøndgraveren ved siden af. Forbi den gl. central så kom den tidligere hovmester på Søby Søgård, Andersen, han var medlem af logen i Odense og tog rutebilen til Odense til møde. Han fik Politikken med korsbåndforsendelse, vist lørdagsavisen. Thysen boede overfor, de fik somme tider avis. I svinget det gl. bindingsværkshus, her havde Martinus tidligere mejeriudsalg. Vi kunne købe færdig flødeskum, et hånddrevet piskeris. Før kirken kom fru Kirk. Villaen var nyopført på brandtomten efter hendes store firlængede gård. Der var kun en stor træpumpe og granittruget tilbage midt på gårdspladsen, nu kirkegård. Brændte ca. 1950.

Jeg kan ikke huske om Magnus Lund fik avis, mølleren fik ikke så forbi Øde kær, Anton og Anna Pedersen fik og drænmaster Marius Petersen og Anna Pedersen, gårdmand. Reinholt Petersen, forbi statshusmandsstedet og sidste sted var hos

gårdmand Carl Peter Nielsen, hans kone kaldtes på gl. vis Elly, Carl Peter's ligesom Marie, Rasmus Christensen's. Mange af gårdmændene var i familie i Vejle by brødre, fætre og onkler. Jeg mener ikke jeg havde avis til Vejle Longgaard, Johannes Hansen gift med den forrige forskolelærerinde (blev tunghør).

Stridsgyden. Vi boede jo på Vejle skole, lærer Holger Bentzen overfor gmd. Niels Hansen og i den gl. gård boede uldhandler Christensen og til leje Nicolaj og Sine, han arbejdede i skoven røg lang pibe i hjemmet, hele huset lugtede af tobak. Alle disse fik ikke avis. Ud til vejen stod en stor ægte kastanje fik kun rigtig kastanjer 1 gang på 20 år.

Skomager Victor og Alma Madsen fik avis, de havde et ishus som Alma passede. Huset overfor forsamlingshuset fik somme tider avis.

Vejlegårdsvej. Thyra fik avis, hun fik senere ishuset. Så brugsuddeleren, vejmanden med klumpfod fik ikke. Forsamlingshusværten Laurits og Marie fik avis. Så kom overfor fru Nibe, syerske, serverede og passede biblioteket på skolen. Det hvide hus lige før fik sommetider. Becksgaard fik avis, de fik senere ishuset. (murermester Lomholt boede der før). Møllersvend Jørgensen på hjørnet ned til Villumgaard. Proprietær Oxholm fik avis (de sagde han var søn af Chr.d.10?). Modsat lå Alfred "uvejr" og drænsarbejder Willumsen. Nede for enden fik Anna Hansen avis (søster til Johs. Vejle Longgaard). Så gik vejen tilbage ned mod smed og købmand. Huset på højre der lå højt fik af og til avis. Til venstre karetmager Nørregård de fik.

Købmand Harald Hansen, mejeribestyrer Therkildsen. Skrædderen fik ikke avis, forbi Slotsgaard op til gmd. Hviid som fik avis.(de havde sulerum i kælderens). Nede ved gadekæret fik Anna avis, måske også afd. cykelhandler Jørgensen's Kristine, hun gjorde rent og fyrede i skolen. Becksgaard og Jacobsen er jeg ikke sikker på, der var også på et tidspunkt ishus. Den gl. gård overfor en børnehaveleder fra Odense? fik avis. Gartner Svend Nielsen, kreaturhandler Victor Rasmussen, "Toftebo" og Johannes Toftegaard, delingsfører fra Ollerup, ledede gymnastik og folkedans. Gmd. Karl Knage, gmd. Carl Nielsen.

Kommunehuset: Holm i den ene ende. Der var mursten på gulvet, de havde mange kaniner. I den anden ende boede en enlig mand og do kvinde. "Egehøj" og så Fællinggaard. Der var et meget stort bryggers med mursten på gulvet. Det tog lang tid at få månedslønnen på 10 øre, som oftest i en, to og 5 øre. Sidste hus på turen var

Torkild Larsen, hans kone ledede pigegymnastik. Så vidt jeg husker fik jeg 10 øre pr. måned, senere blev prisen 25 øre.

Løst og fast gennem tiderne. 1950 - 1960.

Ildebrande.

Kirks store stråtækte firlængede gård brændte 1950. Den lå op til kirkegårdsdiget (Kirkevej 7) og helt ud til vejen. Det fortaltes at museet havde fået lovning på en del gammelt indbo, især tekstiler og havde været og registrere tingene, men det hele gik op i røg. Til bage stod kun en høj trævandpumpe og et stentrug. Kirken købte senere noget af jorden fra tomten og udvidede kirkegården. Der blev bygget en flot villa på resten af tomten og haven.

Karl Peter Nielsens store firlængede gård (Vejlegårdsvej 2, hvor Brugsen er i dag) brændte nogle år senere. Bente kom løbende gennem haven og råbte: "Far, det brænder". Ilden var vist startet i den elektriske installation. Det gik utrolig hurtigt så var det ild på lofterne. Der lå tit bl.a. tærsket korn på loftet. Midtersprodserne på vinduerne ud mod haven blev slået ud og indboet løftet ud den vej. Kostalden og indkørslen midt i længen lå mod syd, haven mod nord. Hestestald og garage mod øst. De nåede ikke at løsne køerne, måske hestene. Nogle af de halvstore grise var i en bygning nordøst i haven.

Falck var alarmeret, de forsøgt at skyde køerne ind af de små staldvinduer. Slinger havde de vel ikke nok af, så Fynske CF Sektion fra Sandholt kom efterhånden til og lagde slanger fra gadekæret. Der var 4 heste, dem kunne de vist ikke komme til at skyde, det lykkedes 2 af dem at komme ud på gårdspladsen og de kom løbende ud gennem porten med ild i manen. De løb tværs over vejen og op forbi huset (pensionat) overfor og ned i vandhullet på engen. Grisene kom ud og løb omkring hel sorte over ryggene.

Det brændte til ud på aftenen. Dagen efter var kun ruiner tilbage, i garagen stod den gl. Ford, glasset i forlygterne var smeltet og hang som smeltet stearinlys. Hestene lå i hestestalden. I kostalden lå alle køerne på stribe i båsene. Det var trist at se på.

Destruktionen fra Letbæk kom for at hent dyrene, som var oppustede. De skar hul på maverne, der lugtede fælt, og så læssede de dyrene.

Det blev besluttet at den ny gård skulle flyttes ud og bygges på marken på hjørnet af Fangelvej og Vejlelongsdyden. Murstenene fra branden skulle bruges igen og blev rensat af bl. a. Alma skomager og jeg deltog også. Den ny stald var selvfølgelig moderne. En ting var magtpåliggende for Karl Peter. I kostalden kunne alle køerne

løsnes på en gang. Et gennemgående rør kunne betjenes for enden af båsene og alle kæderne blev løsnet på en gang.

Senere brændte 2 længer som lå tæt ved hinanden. Nemlig Brolund's og Skov's , det var vist et lynnedslag i forb. med tordenvejr.

Vinter.

Først i 50erne var mange vinter med megen sne og frost. Der blev jo ikke saltet, højst lidt grus. Sneen blev kørt fast og så kunne vi stå på skøjter på vejene rundt i byen. Flere år i træk frøs gadekæret til og så blev der lavet glidebaner og vi spillede bold med hjemmelavede stokke. Ved gadekæret lå et gammelt træhus, her opbevaredes en hestetrukne sneplov. Når sneen lå højt blev der tilsagt folk at kaste sneen op i flere etager. Det tog sognefogeden sig vel af, Peter West boede i Vejlelongsgyden. (mødte ham senere til session i Svendborg). Når vi rigtig skulle kælke var vejen lang. Med vanter, hue og tørklædet gik vi helt ud forbi Ståby station og op til venstre på bakkerne. Var vi heldige havnede nogle i bækken. Når vi så begyndte at fryse var vi ilde stedt. Så gik det rask hjemad med smerter i både hænder og tær. Godt hjemme efter at hænderne havde været i vand var det godt at varme dem i den åbne komfurovn.

Forsamlingshuset.

Her var forskellige aktiviteter. Skakklubben havde til huse på 1. sal. Der var mange dygtige spillere. Jeg husker en ældre dygtig spiller ude fra først i Vejle skov, han var blind, kunne huske hvor brikkerne stod. En gang var vi til turnering på Tallerup skole, vi spillede alle mod danmarksmesteren, han døde for nylig, i langbordstand. Foredragsforeningen havde mange arrangementer - vi hørte om smeden i Sanderum, der ikke kunne forstå at hans søn skulle falde for tyskernes kugler i Sønderjylland, når hæren havde kapituleret i København 2 timer tidligere. Også Victor Cornelins fortalte hvordan han og en anden lille pige blev hentet på De vestindiske Øer og udstillet i Tivoli. Hun døde, men han endte som bekendt som viceskoleinspektør i Nakskov. Ballerne var en saga for sig selv. Johannes skrev i avisen om Lastens Hule. Mejeristerne gav tit anledning til slåskampe.

Skolen.

Skolerne var bygget i 1927. Lærerindeboligen lå på 1. sal (over skolestuerne) med WC i stuen og en lille kælder under trappen. Ovre i udhuset, som havde WC og pissoir for eleverne var bl. a. et tørv/kul rum og vaskerum med grukedel og stort træ kar. Her kunne vi rigtig komme i bad, ellers var der etagevask. Varmt vand fandtes jo

ikke. Lofter og skunke var bygget med spredt forskalling derpå rør og puds, ingen isolering. Der var 2 kakkelovne og et komfur i køkkenet. Senere kom en gasovn og et lille gasblus. Det lignede jo lidt når der blev fyret i klasseværelserne.

På den lille gårdsplads stod oprindelig et træskelet med tag og betrukket med gamle snehegn, finmasket hønsetråd med træulds kvaster. Et brændeskur til tørv og briketter? Marius Nielsen kom med brændsel, hest og gummivogn.

Vi gik jo i skole hver anden dag. Klasserne var 1 - 2a & b - 3a & b - 4a & b. Dvs. at der var 2 klasser sammen i timen. Hos lærerinden alfabetet, skrivning, bibelhistorie, salmevers og håndgerning. Hos læreren skrivning, diktat, geografi, regning og sang. En gang havde vi besøg af et menageri. Æsel, høne og en slange. Det blev også til en udflugt til Damsbo strand, vi gik fra landevejen ned til stranden. Lørdag efter middag skulle legepladserne rives. Der var kamp om brede og smalle river, forskolen rev den lille legeplads og de store den store plads. Skoleåret startede 1. April. Eksamen var noget for sig selv. Skolekommissionen var mødt til overhøring, alle var spændte både lærer og elever. Præsten var født formand og sognerådsformanden var også med. De fleste elever blev rykket op, men der var jo nogle der sad over. Gad vide om kommissionen var deres ansvar bevidst? Salmevers skulde læres udenad, ligeså den lille og store tabel. Dusin, snese, ol og gros. Reguladetri og brøker - største fælles mål og mindste fælles fold.

Lærerkollegiet på Allested, Vejle og Radby skoler bestod af 2 førstelærere og 3 forskolelærerinder. I 50-erne kom den blå betænkning. Så i 60-erne kom centralskolen og lærerstaben blev 5-6 dobbelt og undervisning hver dag. Mon eleverne blev 4 gange så kloge?

Ude på den anden side af Vejle skov på Vittingevejen gik skellet mellem amterne ved den lille bæk. Der stod en fin støbejernstander med Assens og Odense amt. Da vi havde fri hver anden dag skulle tiden jo bruges til noget. Når jeg krøb igennem hækken i haven gik jeg over markerne forbi Vejlegaard og Møllen ud ad Ruevej og ud i skoven. Turen gik også ud på Bjerget, hvor isfuglen holdt til i bækken.

Vi kunne jo også sidde henne ved købmanden og skrive bilnumre op. Al sædekorn var plomberet med blyplomber, så når det var såtid gik vi og samlede bly op, hvor de havde fyldte på såmaskinen. Jeg hakkede roer på Vejlegaard, men roebisserne havde jo hakket første gang, så kunne vi få lov at hakke anden og evt. tredje gang, men der var hakket meget dårligt første gang. Jeg tror også, jeg fiskede hele Øde kær tom for karusser, lavede en ruse af hønset og vadede hele kæret igennem. Jeg besøgte også

Laurits og Anna Hansen på Fangelvej, her kunne jeg være heldig at få et røreæg, det var en himmerigsmundfuld, sidde på hækassen i køkkenet og røre i ægget og spise det ganske langsomt. Legetøj var der ikke meget af, det måtte vi alle lave selv. Drager, træsværd og skjolde. En barncykel var en gl. bedstemorcykel, styret var sat så langt ned som muligt, sadlen var med et specielt beslag sat ned på det lodret stelrør og på begge sider af pedalerne var spændt tykke træklodser så man kunne nå pedalerne. Så sad man med hænderne oppe på styret.

Når der var større fester kunne man skrive sig op ved købmanden. Jeg husker til konfirmationer så fik man Harald Hansen til at skrive telegrammerne og lagde så evt. gaver i. Så fik han nogen til at bringe dem ud. Desværre havnede alle telegrammerne en gang i mosen ude på Bjerget og pengene var væk. Anna Petersen passede fagforeningen de havde delectelefon, når den ringede een gang var det til dem, når den ringede to gange var den til de andre. Karl Clausens søn havde ornecentral. Jeg husker da der dukkede bananer op i brugsen, der var mærkeligt, appelsiner kunne vi vist først få op til jul.

På mejeriet kunne bønderne få kogt deres foderkartofler. De kom kørende med hestevogne med ekstra kæpskinner fuldt læssede og dækkede med sække, så blev der stukket er rør ind i læsset og sat damp til.

Først i 60erne var jeg i bestyrelsen i AUI. Ved pokalkampe skulle vi kræve entre, jeg bad derfor sognerådsformand Harald Nielsen om at betale 1 krone, det mente han bestemt ikke han skulle, jeg tror dog til sidst han gav sig. Han gjorde meget for klubben, men førte sig frem som bykonge.

Man cyklede ned til post Nibe i Allested, og betalte sin skat, fik kvitteret på sit skattekort. Han var også kommunekasserer. Sygekassen betalte vi nede i gammel Allested hos købmand Hein. Det var meget svært at få penge fra sygekassen, Hein var meget omkostning bevidst.

Radiohørspil: "Mordets melodi". " God aften mit navn er Kock". " Gregory mysteriet". " I trifitternes dage".

Louis Armstrong i Fyns Forum. Stormflodskatastrofen i Hamborg 1954?

Jeg husker også at vi talte meget om "Keldernæsmorderen" og "Strandby brødrene".